

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/publikacje/periodyki-ipn/institute-of-national-r/issues/109028,Politics-of-History-in-Slovakia-19892018.html>
02.03.2026, 06:47

Politics of History in Slovakia (1989-2018)

Institute of National Remembrance Review 2, 2020, pages 201-222.

Paweł Ukielski

[ORCID](#)

[DOI: 10.48261/INRR200206](#)

Abstract: The aim of this article is to describe and analyse the politics of history in Slovakia after the Velvet Revolution and gaining independence. Although the Slovak authorities do not have a compact vision of the politics of history, in many aspects and fields it is conducted both by central institutions and other players in public life. This study delivers a synthetic analysis of the Slovak debate on identity, changes in symbolics, lustration, “de-communisation” and education. It defines points of fundamental dispute and disagreement on history in Slovak society. The overview presented in the paper shows the complex nature of the politics of history in Slovakia.

Keywords: Slovakia, politics of history, remembrance, Slovak national identity, de-communisation

References

Babiš vyhrál 2014: “Babiš vyhrál »agentský soud«. Ústav paměti národa se odvolá”. 2014. *Echo24.cz* June 26, 2014. Accessed July 30, 2018.

<https://echo24.cz/a/iibsi/babis-vyhral-agentsky-soudustav-pameti-naroda-se-odvola>.

Bajda and Ukielski 2008: Bajda, Piotr, Ukielski, Paweł. 2008. “Slovaków portret własny. Rzecz o słowackim dyskursie tożsamościowym”. *Studia Polityczne* 21: 225-234.

Burakowski, Gubrynowicz and Ukielski 2009: Burakowski, Adam, Gubrynowicz, Aleksander, and Ukielski, Paweł. 2009. *1989 – Jesień Narodów*. Warsaw: Collegium Civitas, Instytut Studiów Politycznych PAN, Wydawnictwo TRIO.

Chmel 2002: *Kwestia słowacka w XX wieku*. 2002. Ed. Chmel, Rudolf. Gliwice: Kaligram-GREG-“Gazeta Wyborcza”.

Court rejects 2018: “Court rejects Babiš’s lawsuit against his StB registration”. 2018. *Prague Monitor Daily* February 24, 2018. Accessed July 30, 2018.

<http://praguemonitor.com/2018/02/14/slovak-court-rejects-babi%C5%A1s-lawsuit-against-his-stb-registration>

Education Framework Appendix 2017: Dodatok č. 1 ktorým sa mení Rámcový učebný plán pre nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy, schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18675:2-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1. septembra 2011. 2017. Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Accessed August 9, 2018. http://www.minedu.sk/data/files/7460_dodatok-c-1_dejepis.pdf.

Eliášová 2013: Eliášová, Andrea. 2013. "Ústav paměti národa v Bratislavě má nového ředitele". *Český Rozhlas* April 28, 2013. Accessed July 30, 2018. http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy/_zprava/1202400.

ISCED 2 2011: "Štátny vzdelávací program. Dejepis (Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť). Príloha ISCED 2". 2011. Bratislava: Štátny Pedagogický Ústav. Accessed August 9, 2018. http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statnyvzdelavaci-program/dejepis_isced2.pdf.

ISCED 3A 2010: "Štátny vzdelávací program. Dejepis (Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť). Príloha ISCED 3A". 2010. Bratislava: Štátny Pedagogický Ústav. Accessed August 9, 2018. http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statnyvzdelavaci-program/dejepis_isced3a.pdf.

Łabuszewska 2005: *Problem lustracji w Europie Środkowej i krajach bałtyckich*. 2005. Ed. Łabuszewska, Anna. Warsaw: Centre for Eastern Studies.

Law on Lustration 1991: Zákon ze dne 4. října 1991, kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, č. 451/1991. 1991. Accessed July 30, 2018. <http://www.psp.cz/docs/laws/fs/451.html>.

Law on Matica Slovenska 1997: Zákon č. 68/1997 z 13. februára 1997 o Matici slovenskej (v znení č. 183/2000 Z. z., 474/2005 Z. z.). Accessed September 5, 2019. <http://matica.sk/wp-content/uploads/2015/04/zakonms.pdf>.

Law on Public Holidays 1951: Zákon ze dne 2. Listopadu 1951 o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, Sb. 93/1951. 1951. Accessed July 16, 2018. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1951-93>.

Law on Public Holidays 1993: Zákon Národnej rady Slovenskej republiky z 20. októbra 1993 o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a památných dňoch č. 241/1993 Z. z.

1993. Accessed July 16, 2018. <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-241>.

Law on ÚPN 2002: Zákon z 19. augusta 2002 o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939–1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa). Accessed September 5, 2019.

<https://www.upn.gov.sk/data/zakony/553-2002.pdf>.

Mons. Sokol's Statement 2007: "Stanovisko Mons. Jána Sokola k zverejňovaným dokumentom". Press Agency of the Slovak Bishops' Conference. February 27, 2007. Accessed July 30, 2018. <https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20070227029>.

Niewiadomski 2009: Niewiadomski, Andrzej. 2009. "Czy arcybiskup przekazał miliony agentowi bezpieki". *Rzeczpospolita* May 29, 2009.

Pekník 2006: *Verejná mienka a politika. Historické vedomie slovenskej spoločnosti*. 2006. Ed. Pekník, Miroslav. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo SAV, Ústav politických vied SAV.

Rychlík 1998: Rychlík, Jan. 1998. *Češi a Slováci ve 20. Století*. Vol. 2. *Česko-slovenské vztahy 1945–1992*. Bratislava: Academic Electronic Press.

Šimečka 2007: Šimečka, Martin Milan. 2007. "Poučenie z reálneho socializmu. Tak sme si tu žyli a jako budeme žit'?" In *Slovenská otázka dnes. Výber textov z časopisu OS 1997–2006*. Ed. Szigeti, Laszló. Bratislava: Kalligram: 263–272.

Svatopluk 2010: "Svatopluk byl král Slováků, hřimal Fico při odhalení sochy v Bratislavě". *iDnes.cz* June 7, 2010. Accessed July 13, 2018.

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/svatopluk-byl-kral-slovaku-hrimal-fico-pri-odhaleni-sochy-v-bratislave.A100607_103003_zahranicni_aha.

Szatmary 2013: Szatmary, Michael. 2013. "Franeek: Ústav pamäti národa chce rehabilitovať ľudácky režim". *Delet Slovensko-Zidovske Noviny* December 1, 2011. Accessed September 26, 2018.

<http://www.delet.sk/zivot-a-judaizmus/holocaust/franeek-ustav-pam-ati-naroda-chce-rehabilitovat-ludacky-rezim>.

Ukielski 2007: Ukielski, Paweł. 2007. *Aksamitny rozwód. Rola elit politycznych w procesie podziału Czechosłowacji*. Warsaw: Instytut Jagielloński.

Vagovič 2013: Vagovič, Marek. 2013. "Od Langoša kam?". *tyždeň* January 6, 2013. Accessed September 26, 2018. <https://www.tyzden.sk/casopis/12633/od-langosa-kam/>.

Výtvarník Ľuboš Lorenz 2018: "Výtvarník Ľuboš Lorenz spoznal trest za odstránenie komunistických symbolov z pamätníka". *HN Slovensko* April 3, 2018. Accessed July 16, 2018.

<https://slovensko.hnonline.sk/1721635-vytvarnik-lubosllorenz-spoznal-trest-za-odstranenie-komunistickychsymbolov-z-pamatnika>.

Zenderowski 2007: Zenderowski, Radosław. 2007. *Nad Tatrami błyska się... Słowacka tożsamość narodowa w dyskursie politycznym w Republice Słowackiej (1989-2004)*.
Warsaw: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

PLIKI DO POBRANIA

[\(pdf, 919.6 KB\) 07.09.2020 09:00](#)